

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Gminy Somianka z dnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz
zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Somianka w 2026 roku

**Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności
zwierząt na terenie Gminy Somianka w 2026 roku**

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Ilekroć w niniejszym Programie jest mowa o:

- 1) **ustawie** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.);
- 2) **urzędzie** - należy przez to rozumieć Urząd Gminy Somianka;
- 3) **pracowniku Urzędu Gminy** - należy przez to rozumieć pracownika właściwego merytorycznie w sprawach opieki nad zwierzętami bezdomnymi – stanowisko ds. planowania przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, rolnictwa i ochrony środowiska, przyjmującego zgłoszenia pod numerem telefonu (29) 741-87-90 w. 45 w godzinach pracy Urzędu Gminy Somianka;
- 4) **gminie** - należy przez to rozumieć Gminę Somianka;
- 5) **wójcie** - należy przez to rozumieć Wójta Gminy Somianka;
- 6) **programie** - należy przez to rozumieć „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Somianka w 2026 roku”, który ma zastosowanie do zwierząt bezdomnych, w szczególności psów, kotów wolnożyjących oraz zwierząt gospodarskich
- 7) **zwierzęciu** - należy przez to rozumieć zwierzę, jako istotę żyjącą, zdolną do odczuwania cierpienia, nie będącą rzeczą, której człowiek jest winien poszanowanie, ochronę opiekę;
- 8) **zwierzętach bezdomnych** – należy przez to rozumieć zwierzęta domowe lub gospodarskie, o których mowa w art. 4 pkt. 16 ustawy;
- 9) **zwierzętach gospodarskich** – należy przez to rozumieć zwierzęta gospodarskie, o których mowa w art. 4 pkt. 18 ustawy;
- 10) **kotach wolno żyjących** – należy przez to rozumieć koty urodzone lub żyjące na

wolności w stanie dzikim, element ekosystemu, nie są zwierzętami bezdomnymi, dlatego nie należy ich wyłapywać ani wywozić, lecz stwarzać warunki bytowania w miejscach ich dotychczasowego schronienia, a ich obecność zapobiega rozprzestrzenianiu się gryzoni (myszy i szczurów);

- 11) **schronisku** - należy przez to rozumieć Przedsiębiorstwo Wielobranżowe PERRO Marzena Golańska z siedzibą w Zamieniu, ul. Leśna 23, 05-300 Zamienie, siedziba schroniska: Małe Boże 7A, 26-804 Stromiec, z którym Gmina Somianka ma podpisaną umowę;
- 12) **osobie odławiającej zwierzęta** - należy przez to rozumieć Panią Kamilę Majer prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą FHU Narwiański Psi Patrol Kamila Majer z siedzibą w Stawinodze, ul. Legionistów 1, 07-217 Zatory, z którą Gmina Somianka ma podpisaną umowę;
- 13) **gospodarstwie rolnym** - należy przez to rozumieć gospodarstwo rolne Pana Krzysztofa Jana Rakowskiego położone w miejscowości Wielęcín nr 19, 07-203 Somianka;
- 14) **całodobowej opiece weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt** - należy przez to rozumieć lekarza weterynarii Waldemara Wysockiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Gabinet Weterynaryjny Waldemar Wysocki z siedzibą w Pułtusku, ul. Rybitew 16, 06-100 Pułtusk, z którym Gmina ma podpisaną umowę;
- 15) **lekarza weterynarii** – należy przez to rozumieć Lecznictwo Weterynaryjne Krzysztof Szafner, Marzanna Szafner, s.c. M.K. Szafner i Szafner, ul. Armii Krajowej 8, 07-203 Somianka, z którym Gmina ma podpisaną umowę,
- 16) **organizacjach społecznych** – należy przez to rozumieć organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt lub przeciwdziałanie bezdomności zwierząt – we współpracy z organami Gminy;
- 17) **społecznych opiekunach kotów wolno żyjących** – należy przez to rozumieć osoby fizyczne, które dobrowolnie i nieodpłatnie sprawują opiekę nad kotami wolno żyjącymi i zostały wpisane do rejestru społecznych opiekunów na terenie Gminy Somianka;
- 18) **stronie internetowej urzędu** - należy przez to rozumieć stronę internetową o następującym adresie: www.somianka.pl;

Rozdział 2

Cele i zadania programu

§ 2. Celem Programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Somianka w roku 2026.

§ 3. Zadania Programu:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Rozdział 3

Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt

§ 4. Gmina zapewnia bezdomnym zwierzętom z obszaru gminy miejsce w schronisku (zgodnie z definicją w § 1 pkt 11).

Rozdział 4

Opieka nad wolno żyjącymi kotami

§ 5.1. Opieka nad kotami wolno żyjącymi na terenie gminy sprawowana jest przez Gminę, przy udziale społecznych opiekunów i organizacji społecznych, a w zakresie zabiegów weterynaryjnych – przez lekarza weterynarii (zgodnie z definicją w § 1 pkt 15).

2. Opieka nad kotami wolno żyjącymi obejmuje w szczególności:

- 1) prowadzenie rejestru opiekunów społecznych, którzy podjęli się opieki nad kotami wolno żyjącymi;
- 2) zakup i wydawanie karmy społecznym opiekunom (karmicielom kotów);
- 3) sterylizację albo kastrację kotów wolno żyjących, realizowaną na podstawie skierowań wydawanych przez Urząd, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do programu;
- 4) finansowanie przez Gminę w 100% kosztów zabiegów sterylizacji albo kastracji kotów wolno żyjących;
- 5) przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozwojowi populacji kotów wolno żyjących oraz zapobieganie ich bezdomności, w tym usypianie ślepych miotów,

realizowane na podstawie skierowań wydawanych przez Urząd, według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do programu;

- 6) podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących kotów wolno żyjących, w szczególności na zgłoszenia mieszkańców gminy;
 - 7) współpracę z organizacjami społecznymi, o których mowa w § 1 pkt 16 programu.
3. Zabiegi, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 5, realizowane są przez lekarza weterynarii (zgodnie z definicją w § 1 pkt 15).
 4. Zabiegi sterylizacji albo kastracji kotów wolno żyjących wykonywane są do momentu wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

Rozdział 5

Odlawianie bezdomnych zwierząt

- § 6. 1.** Odlawianie, zabezpieczenie oraz transport bezdomnych zwierząt z terenu Gminy realizuje osoba odlawiająca zwierzęta (zgodnie z definicją w § 1 pkt 12).
2. Odlawianie bezdomnych zwierząt następuje na zgłoszenie pracowników Referatu Planowania Przestrzennego, Gospodarki Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu lub przedstawiciela Policji.
 3. Osoba odlawiająca zwierzęta zobowiązana jest wykonywać czynności w sposób zapewniający bezpieczeństwo i porządek publiczny oraz ochronę zdrowia i życia zwierząt.
 4. Czynności związane z odlawianiem i transportem zwierząt realizowane są przy użyciu specjalistycznego sprzętu i transportu przystosowanego do tego celu.
 5. Odłowione zwierzęta przewożone są niezwłocznie do schroniska (zgodnie z definicją w § 1 pkt 11).
 6. Transport do schroniska realizowany jest przez schronisko.
 7. W przypadkach zdarzeń drogowych odłowione zwierzęta przewożone są przez osobę odlawiającą zwierzęta (zgodnie z definicją w § 1 pkt 12), do podmiotu świadczącego całodobową opiekę weterynaryjną (zgodnie z definicją w § 1 pkt 14).
 8. Odłowieniu nie podlegają koty wolno żyjące, które stanowią element ekosystemu wiejskiego i których obecność zapobiega rozprzestrzenianiu się gryzoni.

Rozdział 6

Zapobieganie oraz zmniejszanie bezdomności

- § 7. 1.** Obligatoryjna sterylizacja lub kastracja zwierząt w schronisku:

- 1) Schronisko (zgodnie z definicją w § 1 pkt 11), przeprowadza obowiązkową sterylizację lub kastrację zwierząt przyjętych do schroniska, przy udziale lekarza weterynarii współpracującego ze schroniskiem;
- 2) Schronisko przygotowuje zwierzę do zabiegu oraz zapewnia mu opiekę weterynaryjną przed i po zabiegu;
- 3) Zabieg sterylizacji lub kastracji wykonywany jest przez lekarza weterynarii współpracującego ze schroniskiem;
- 4) Zabiegowi sterylizacji lub kastracji nie podlegają zwierzęta:
 - a) w okresie 14 dni od przyjęcia do schroniska, z uwagi na kwarantannę,
 - b) u których istnieją przeciwwskazania zdrowotne lub wiekowe.
2. Sterylizacja lub kastracja psów będących własnością mieszkańców Gminy:
 - 1) Psy będące pod opieką właścicieli, zamieszkujących na terenie Gminy mogą zostać poddane zabiegowi sterylizacji lub kastracji psów, w ramach programu dofinansowania przez Gminę;
 - 2) Zabiegi wykonywane są przez podmiot świadczący usługi weterynaryjne (zgodnie z definicją w § 1 pkt 15);
 - 3) Właściciel psa składa wniosek do Urzędu, który podlega weryfikacji;
 - 4) Dofinansowanie zabiegu wynosi 50% kosztów określonych w cenniku usług weterynaryjnych, stanowiącym załącznik do umowy zawartej między Gminą a podmiotem świadczącym usługi weterynaryjne;
 - 5) Dofinansowanie przysługuje właścicielom psów w ilości maksymalnie 1 sztuki rocznie, w ramach środków zabezpieczonych w budżecie Gminy;
 - 6) Warunki przyznania dofinansowania:
 - a) wnioskodawcą może być osoba na stałe zamieszkująca na terenie Gminy i będąca właścicielem psa,
 - b) pies musi posiadać elektroniczne trwałe oznakowanie (mikrochip),
 - c) pies musi być zaszczepiony przeciw wściekliznie;
 - 7) Właściciel psa po wykonaniu zabiegu zobowiązany jest do opłacenia lekarzowi różnicy między całkowitym kosztem zabiegu a kwotą dofinansowania z Gminy;
 - 8) Sterylizacja lub kastracja realizowana jest na skierowanie wydane przez Urząd według wzoru z załącznika nr 4;
 - 9) Gmina prowadzi rejestr psów poddanych zabiegowi sterylizacji lub kastracji.
3. Znakowanie psów (mikrochipowanie):
 - 1) Gmina prowadzi działania w zakresie znakowania psów poprzez dofinansowanie zabiegów elektronicznego oznakowania;

- 2) Psy będące pod opieką właścicieli, zamieszkujących na terenie Gminy, mogą zostać poddane zabiegowi znakowania mikroczipem w ramach programu dofinansowania przez Gminę;
- 3) Zabiegi wykonywane są przez podmiot świadczący usługi weterynaryjne (zgodnie z definicją w § 1 pkt 15);
- 4) Właściciel psa składa wniosek do Urzędu, który podlega weryfikacji;
- 5) Dofinansowanie zabiegu wynosi 50% kosztów określonych w cenniku usług weterynaryjnych, stanowiącym załącznik do umowy zawartej między Gminą a podmiotem świadczącym usługi weterynaryjne;
- 6) Dofinansowanie przysługuje właścicielom psów w ilości maksymalnie 1 sztuki rocznie, w ramach środków zabezpieczonych w budżecie Gminy;
- 7) Warunki przyznania dofinansowania:
 - a) wnioskodawcą może być osoba na stałe zamieszkująca na terenie Gminy i będąca właścicielem psa,
 - b) pies musi być zaszczepiony przeciw wściekliźnie;
- 8) Właściciel psa po wykonaniu zabiegu zobowiązany jest do opłacenia lekarzowi różnicy między całkowitym kosztem zabiegu a kwotą dofinansowania z Gminy;
- 9) Znakowanie mikroczipem realizowane jest na skierowanie wydane przez Urząd według wzoru z załącznika nr 5;
- 10) Gmina prowadzi rejestr psów poddanych zabiegowi znakowania mikroczipem.

Rozdział 7

Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt

- § 8.** 1. Schronisko realizuje działania zmierzające do pozyskiwania nowych właścicieli i oddawania do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im należyte warunki bytowania.
2. Gmina prowadzi działania mające na celu poszukiwanie nowych właścicieli i oddawanie do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im należyte warunki bytowania, również przy współpracy z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.
3. Pracownik Urzędu Gminy realizuje działania promujące adopcje zwierząt ze schroniska, w tym umieszczanie informacji o zwierzętach do adopcji na stronie internetowej Urzędu oraz w mediach społecznościowych.

Rozdział 8

Usypianie ślepych miotów

- § 9. 1. Usypianie ślepych miotów bezdomnych zwierząt przyjętych do schroniska (zgodnie z definicją w § 1 pkt 11) realizuje schronisko.
2. Usypianie ślepych miotów bezdomnych zwierząt wykonywane jest przez lekarza weterynarii (zgodnie z definicją w § 1 pkt 15) na podstawie skierowania wydanego według wzoru z załącznika nr 3 do programu.
3. Po wykonaniu zabiegu zwłoki zwierząt zostaną przekazane do utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Rozdział 9

Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich

- § 10. 1. W celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich z terenu Gminy wskazano gospodarstwo rolne (zgodnie z definicją w § 1 pkt 13).

Rozdział 10

Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt

- § 11. 1. Zwierzętom rannym w przypadku zdarzeń drogowych lub losowych pomoc będzie udzielana na podstawie zgłoszenia przez pracowników Referatu Planowania Przestrzennego, Gospodarki Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu; poza godzinami pracy Urzędu zgłoszenia przyjmowane są przez Policję.
2. Na terenie Gminy osoba odławiająca zwierzęta zapewnia organizację udzielenia opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, w tym transport zwierzęcia do podmiotu świadczącego całodobową opiekę weterynaryjną.
3. Lekarz weterynarii udziela zwierzęciu niezbędnej pomocy weterynaryjnej w gabinecie weterynaryjnym.
4. Zwłoki zwierząt będą przekazane do utylizacji.

Rozdział 11

Finansowanie programu

- § 12. 1. Na realizację zadań wynikających z Programu zabezpieczono w budżecie Gminy Somania środki finansowe w kwocie 170.000,00 zł.
2. Środki finansowe na zadania wymienione w Programie wydatkowane będą zgodnie z cenami ustalonymi w umowach zawartych z odpowiednimi podmiotami, według tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do programu.

Przewodniczący
Rady Gminy
Robert Rakowski

**Zadania realizowane w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi
oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Somianka w 2026 roku,
z uwzględnieniem środków finansowych**

Lp.	Realizator zadania	Środki finansowe brutto (zł)	Zadania
1.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe PERRO Marzena Golańska z siedzibą w Zamieniu, ul. Leśna 23, 05-300 Zamienie, siedziba schroniska: Małe Boże 7A, 26-804 Stromiec	29.520,00 38.610,00	Zapewnienie miejsc dla zwierząt bezdomnych (ryczałt), Dostarczenie, przyjęcie i utrzymanie bezdomnych zwierząt w schronisku, w tym: sterylizacja, kastracja, usypianie ślepych miotów, poszukiwanie nowych właścicieli;
2.	FHU Narwiański Psi Patrol Kamila Majer Legionistów 1 07-217 Stawinoga	7.380,00 17.620,00	Gotowość do przyjęcia zgłoszenia (ryczałt), Wyłapywanie bezdomnych zwierząt oraz czasowe przetrzymanie;
3.	Krzysztof Szafner, Marzanna Szafner, s.c. M.K. Szafner i Szafner, Lecznictwo Weterynaryjne, ul. Armii Krajowej 8, 07-203 Somianka	20.000,00 30.000,00	Usługi weterynaryjne, w tym: wykonywanie sterylizacji i kastracji zwierząt, usypianie ślepych miotów, Oznakowanie mikroczipem identyfikacyjnym;
4.	Gabinet Weterynaryjny – Waldemar Wysocki, Rybitew 16, 06-100 Pułtusk	1.944,00 10.000,00	Gotowość do przyjęcia zgłoszenia (ryczałt), Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
5.	Gospodarstwo rolne Pana Krzysztofa Jana Rakowskiego Wielęcin 19, 07-203 Somianka	1.000,00	Zapewnienie miejsc dla zwierząt gospodarskich;
6.	Zespół planowania przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, rolnictwa i ochrony środowiska przy współpracy ze społecznymi opiekunami kotów wolno żyjących	9.926,00 4.000,00	Pozostałe zadania objęte programem, Opieka nad wolno żyjącymi kotami, (w tym ich dokarmianie 1.500,00 zł).
		170.000,00	

Przewodniczący
Rady Gminy

Robert Rakowski

Somianka, dnia

**SKIEROWANIE
NA ZABIEG STERYLIZACJI
kota wolno żyjącego**

w ramach „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Somianka w 2026 r.”

Niniejszym kieruję wolno żyjące koty zgłoszone przez Panią/Pana:

Imię i nazwisko:

Adres zamieszkania:

Telefon (nieobowiązkowo):

na zabieg sterylizacji, który wykonany zostanie w

.....

Ilość zwierząt zgłoszonych do zabiegu: szt.

Zwierzęta na zabieg doprowadzone zostaną przez:

.....

Po wykonaniu zabiegu zwierzęta zostaną odebrane przez:

.....

.....
podpis Wójta lub osoby upoważnionej

Oświadczam, że zgłoszone przeze mnie zwierzę/ta do zabiegu bezpłatnej sterylizacji są wolno żyjące i zobowiązuję się do szczególnej opieki nad zwierzęciem/tami w okresie po zabiegu. W sytuacji, gdy po wykonanym zabiegu sterylizacji wystąpią powikłania pooperacyjne z winy opiekuna, zobowiązuję się do pokrycia finansowego dalszego leczenia.

.....
Data i podpis wnioskodawcy

KLAUZULA INFORMACYJNA ochrona zwierząt

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/W – ogólne rozporządzenie o ochronie danych, informujemy, iż:

- 1) Gmina Somianka jest reprezentowana przez Wójta Gminy Somianka, z siedzibą: ul. Armii Krajowej 4, 07-203 Somianka
- 2) Informujemy że na mocy art. 37 ust. 1 lit. a) RODO Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych (IOD) – Panią Annę Pogorzelską, która w jego imieniu nadzoruje sferę przetwarzania danych osobowych. Z IOD można kontaktować się pod adresem mail: iod@somianka.pl

1. Twoje dane osobowe przetwarzane będą na podstawie:

- 1) art. 6 ust. 1 lit. e RODO, kiedy dane są niezbędne do wykonywania zadań realizowanym przez administratora w interesie publicznym
wynikających z zadań określonych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt
- 2) art. 6 ust. 1 lit. a RODO na podstawie zgody. Zgoda jest wymagana, gdy uprawnienie do przetwarzania danych osobowych nie wynika
wprost z przepisów prawa, np. podanie nr telefonu, adresu e-mail.

2. Twoje dane osobowe administrator może ujawniać odbiorcom, którymi są m.in.: Przychodnia Weterynaryjna, schroniska dla zwierząt, podmioty świadczące usługi telekomunikacyjne, pocztowe, bankowe, ubezpieczeniowe, jednostki organizacyjne administratora, które będą realizować jego ustawowe zadania, sądy, organy ścigania, podatkowe, notariusze, radcowie prawni, podmioty kontrolujące administratora oraz inne podmioty uprawnione do uzyskania Twoich danych osobowych, ale wyłącznie na podstawie obowiązujących przepisów. Twoja dane osobowe także będą ujawnione pracownikom i współpracownikom administratora w zakresie niezbędnym do wykonywania przez nich obowiązków.

Twoje dane osobowe możemy także przekazywać podmiotom, które przetwarzają je na zlecenie administratora tzw. podmiotom przetwarzającym, są nimi np.: podmioty świadczące usługi informatyczne oraz inne wykonujące wyspecjalizowane usługi, jednakże przekazanie Twoich danych nastąpić może tylko wtedy, gdy zapewnią one odpowiednią ochronę Twoich praw.

3. Twoje dane osobowe przetwarzane będą do czasu istnienia podstawy do ich przetwarzania, w tym również przez okres przewidziany w przepisach dotyczących przechowywania i archiwizacji dokumentacji i tak:

- 1) do 5 lat od dnia wykonania ostatniej czynności związanej z przetwarzaniem danych osobowych właścicieli i opiekunów zwierząt,
- 2) w zakresie danych, gdzie wyraziłeś zgodę na ich przetwarzanie, do czasu cofnięcia zgody, nie dłużej jednak niż do czasu, do czasu wskazanego w pkt. 1.

4. W związku z przetwarzaniem danych osobowych przez Administratora masz prawo do:

- 1) dostępu do treści danych na podstawie art. 15 RODO;
- 2) sprostowania danych na podstawie art. 16 RODO;
- 3) usunięcia danych na podstawie art. 17 RODO jeżeli:
 - a) wycofasz zgodę na przetwarzanie danych osobowych;
 - b) dane osobowe przestaną być niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w których były przetwarzane;
 - c) dane są przetwarzane niezgodnie z prawem;
- 4) ograniczenia przetwarzania danych na podstawie art. 18 RODO jeżeli:
 - a) osoba, której dane dotyczą, kwestionuje prawidłowość danych osobowych;
 - b) przetwarzanie jest niezgodne z prawem, a osoba, której dane dotyczą, sprzeciwia się usunięciu danych osobowych, żądając w zamian ograniczenia ich wykorzystywania;
 - c) administrator nie potrzebuje już danych osobowych do celów przetwarzania, ale są one potrzebne osobie, której dane dotyczą, do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń;
 - d) osoba, której dane dotyczą, wniosła sprzeciw wobec przetwarzania – do czasu stwierdzenia, czy prawnie uzasadnione podstawy po stronie administratora są nadrzędne wobec podstaw sprzeciwu osoby, której dane dotyczą;
- 5) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych na podstawie art. 21 RODO, wobec przetwarzania danych osobowych opartego na art. 6 ust. 1 lit. e RODO;
- 6) cofnięcia zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody nie wpływa na przetwarzanie danych dokonywane przez administratora przed jej cofnięciem.

5. Podanie Twoich danych:

- 1) jest wymogiem ustawy na podstawie, których działa administrator. Jeżeli odmówisz podania Twoich danych lub podasz nieprawidłowe dane, administrator nie będzie mógł zrealizować celu do którego zobowiązują go przepisy prawa,
- 2) jest warunkiem zawarcia umowy. Jeżeli nie podasz nam swoich danych osobowych nie będziemy mogli zawrzeć i realizować z Tobą umowy,
- 3) jest dobrowolne i odbywa się na podstawie Twojej zgody, która może być cofnięta w dowolnym momencie

6. Przysługuje Ci także skarga do organu do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uznasz, iż przetwarzanie Twoich danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.

7. Twoje dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.

8. Administrator nie przekazuje danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowych.

Somianka, dnia

**SKIEROWANIE
NA ZABIEG UŚPIENIA ŚLEPEGO MIOTU
kotów wolno żyjących**

w ramach „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt
na terenie gminy Somianka w 2026 r.”

Niniejszym kieruję na zabieg uśpienia ślepego miotu kotów wolno żyjących zgłoszonych przez
Panią/Pana:

Imię i nazwisko:

Adres:

Telefon (nieobowiązkowo):

który wykonany zostanie w

.....

Ilość zwierząt zgłoszonych do zabiegu: szt.

Zwierzęta na zabieg zostaną dostarczone przez:

.....
podpis Wójta lub osoby upoważnionej

***Oświadczam, że zgłoszone przeze mnie zwierzęta do bezpłatnego zabiegu uśpienia ślepego
miotu są kotami wolno żyjącymi.***

.....
Data i podpis wnioskodawcy

KLAUZULA INFORMACYJNA ochrona zwierząt

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/W – ogólne rozporządzenie o ochronie danych, informujemy, iż:

- 1) Gmina Somianka jest reprezentowana przez Wójta Gminy Somianka, z siedzibą: ul. Armii Krajowej 4, 07-203 Somianka
- 2) Informujemy że na mocy art. 37 ust. 1 lit. a) RODO Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych (IOD) – Panią Annę Pogorzelską, która w jego imieniu nadzoruje sferę przetwarzania danych osobowych. Z IOD można kontaktować się pod adresem mail: iod@somianka.pl

1. Twoje dane osobowe przetwarzane będą na podstawie:

- 1) art. 6 ust. 1 lit e RODO, kiedy dane są niezbędne do wykonywania zadań realizowanym przez administratora w interesie publicznym wynikających z zadań określonych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt
- 2) art. 6 ust. 1 lit a RODO na podstawie zgody. Zgoda jest wymagana, gdy uprawnienie do przetwarzania danych osobowych nie wynika wprost z przepisów prawa, np. podanie nr telefonu, adresu e-mail.

2. Twoje dane osobowe administrator może ujawniać odbiorcom, którymi są m.in.: Przychodnia Weterynaryjna, schroniska dla zwierząt, podmioty świadczące usługi telekomunikacyjne, pocztowe, bankowe, ubezpieczeniowe, jednostki organizacyjne administratora, które będą realizować jego ustawowe zadania, sądy, organy ścigania, podatkowe, notariusze, radcowie prawni, podmioty kontrolujące administratora oraz inne podmioty uprawnione do uzyskania Twoich danych osobowych, ale wyłącznie na podstawie obowiązujących przepisów. Twoja dane osobowe także będą ujawnione pracownikom i współpracownikom administratora w zakresie niezbędnym do wykonywania przez nich obowiązków.

Twoje dane osobowe możemy także przekazywać podmiotom, które przetwarzają je na zlecenie administratora tzw. podmiotom przetwarzającym, są nimi np.: podmioty świadczące usługi informatyczne oraz inne wykonujące wyspecjalizowane usługi, jednakże przekazanie Twoich danych nastąpić może tylko wtedy, gdy zapewnią one odpowiednią ochronę Twoich praw.

3. Twoje dane osobowe przetwarzane będą do czasu istnienia podstawy do ich przetwarzania, w tym również przez okres przewidziany w przepisach dotyczących przechowywania i archiwizacji dokumentacji i tak:

- 1) do 5 lat od dnia wykonania ostatniej czynności związanej z przetwarzaniem danych osobowych właścicieli i opiekunów zwierząt,
- 2) w zakresie danych, gdzie wyraziłeś zgodę na ich przetwarzanie, do czasu cofnięcia zgody, nie dłużej jednak niż do czasu, do czasu wskazanego w ppkt. 1.

4. W związku z przetwarzaniem danych osobowych przez Administratora masz prawo do:

- 1) dostępu do treści danych na podstawie art. 15 RODO;
- 2) sprostowania danych na podstawie art. 16 RODO;
- 3) usunięcia danych na podstawie art. 17 RODO jeżeli:
 - a) wycofasz zgodę na przetwarzanie danych osobowych;
 - b) dane osobowe przestaną być niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w których były przetwarzane;
 - c) dane są przetwarzane niezgodnie z prawem;
- 4) ograniczenia przetwarzania danych na podstawie art. 18 RODO jeżeli:
 - a) osoba, której dane dotyczą, kwestionuje prawidłowość danych osobowych;
 - b) przetwarzanie jest niezgodne z prawem, a osoba, której dane dotyczą, sprzeciwia się usunięciu danych osobowych, żądając w zamian ograniczenia ich wykorzystywania;
 - c) administrator nie potrzebuje już danych osobowych do celów przetwarzania, ale są one potrzebne osobie, której dane dotyczą, do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń;
 - d) osoba, której dane dotyczą, wniosła sprzeciw wobec przetwarzania – do czasu stwierdzenia, czy prawnie uzasadnione podstawy po stronie administratora są nadrzędne wobec podstaw sprzeciwu osoby, której dane dotyczą;
- 5) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych na podstawie art. 21 RODO, wobec przetwarzania danych osobowych opartego na art. 6 ust. 1 lit. e RODO;
- 6) cofnięcia zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody nie wpływa na przetwarzanie danych dokonywane przez administratora przed jej cofnięciem.

5. Podanie Twoich danych:

- 1) jest wymogiem ustawy na podstawie, których działa administrator. Jeżeli odmówisz podania Twoich danych lub podasz nieprawidłowe dane, administrator nie będzie mógł zrealizować celu do jakiego zobowiązują go przepisy prawa,
- 2) jest warunkiem zawarcia umowy. Jeżeli nie podasz nam swoich danych osobowych nie będziemy mogli zawrzeć i realizować z Tobą umowy,
- 3) jest dobrowolne i odbywa się na podstawie Twojej zgody, która może być cofnięta w dowolnym momencie

6. Przysługuje Ci także skarga do organu do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uznasz, iż przetwarzanie Twoich danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.

7. Twoje dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.

8. Administrator nie przekazuje danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowych.

Somianka, dnia

**SKIEROWANIE
NA ZABIEG STERYLIZACJI/KASTRACJI PSA
posiadającego właściciela**

dofinansowany w 50% w ramach „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania
bezdomności zwierząt na terenie gminy Somianka w 2026 r.”

Niniejszym kieruję psa zgłoszoną przez Panią/Pana:

Imię i nazwisko:

Adres:

Telefon (nieobowiązkowo):

na zabieg sterylizacji/kastracji, który wykonany zostanie w

Informacje o zwierzęciu

Imię i wiek: Płeć:

Rasa i umaszczenie:

Waga: nr czipa:

Zwierzę zostanie doprowadzone na zabieg i potem odebrane przez:

.....
.....

Właściciel/ka zwierzęcia oświadczył/a, że zapoznał/a się z warunkami dofinansowania zabiegu przez
Gminę Somianka i zobowiązał/a się do opłacenia lekarzowi weterynarii pozostałych kosztów zabiegu
sterylizacji/kastracji.

.....
podpis Wójta lub osoby upoważnionej

***Oświadczam, że zwierzę zaszczepione jest przeciw wściekliznie oraz posiada elektroniczne
trwałe oznakowanie (ma wszczepiony czip).***

***Zobowiązuję się do szczególnej opieki nad zwierzęciem w okresie po zabiegu.
W sytuacji, gdy po wykonanym zabiegu sterylizacji/kastracji wystąpią powikłania pooperacyjne
z winy opiekuna, zobowiązuję się do pokrycia finansowego dalszego leczenia.***

.....
Data i podpis wnioskodawcy

KLAUZULA INFORMACYJNA ochrona zwierząt

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/W – ogólne rozporządzenie o ochronie danych, informujemy, iż:

- 1) Gmina Somianka jest reprezentowana przez Wójta Gminy Somianka, z siedzibą: ul. Armii Krajowej 4, 07-203 Somianka
- 2) Informujemy że na mocy art. 37 ust. 1 lit. a) RODO Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych (IOD) – Panią Annę Pogorzelską, która w jego imieniu nadzoruje sferę przetwarzania danych osobowych. Z IOD można kontaktować się pod adresem mail: iod@somianka.pl

1. Twoje dane osobowe przetwarzane będą na podstawie:

- 1) art. 6 ust. 1 lit e RODO, kiedy dane są niezbędne do wykonywania zadań realizowanym przez administratora w interesie publicznym wynikających z zadań określonych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt
- 2) art. 6 ust. 1 lit a RODO na podstawie zgody. Zgoda jest wymagana, gdy uprawnienie do przetwarzania danych osobowych nie wynika wprost z przepisów prawa, np. podanie nr telefonu, adresu e-mail.

2. Twoje dane osobowe administrator może ujawniać odbiorcom, którymi są m.in.: Przychodnia Weterynaryjna, schroniska dla zwierząt, podmioty świadczące usługi telekomunikacyjne, pocztowe, bankowe, ubezpieczeniowe, jednostki organizacyjne administratora, które będą realizować jego ustawowe zadania, sądy, organy ścigania, podatkowe, notariusze, radcowie prawni, podmioty kontrolujące administratora oraz inne podmioty uprawnione do uzyskania Twoich danych osobowych, ale wyłącznie na podstawie obowiązujących przepisów. Twoja dane osobowe także będą ujawnione pracownikom i współpracownikom administratora w zakresie niezbędnym do wykonywania przez nich obowiązków.

Twoje dane osobowe możemy także przekazywać podmiotom, które przetwarzają je na zlecenie administratora tzw. podmiotom przetwarzającym, są nimi np.: podmioty świadczące usługi informatyczne oraz inne wykonujące wyspecjalizowane usługi, jednakże przekazanie Twoich danych nastąpić może tylko wtedy, gdy zapewnią one odpowiednią ochronę Twoich praw.

3. Twoje dane osobowe przetwarzane będą do czasu istnienia podstawy do ich przetwarzania, w tym również przez okres przewidziany w przepisach dotyczących przechowywania i archiwizacji dokumentacji i tak:

- 1) do 5 lat od dnia wykonania ostatniej czynności związanej z przetwarzaniem danych osobowych właścicieli i opiekunów zwierząt,
- 2) w zakresie danych, gdzie wyraziłeś zgodę na ich przetwarzanie, do czasu cofnięcia zgody, nie dłużej jednak niż do czasu, do czasu wskazanego w ppkt. 1.

4. W związku z przetwarzaniem danych osobowych przez Administratora masz prawo do:

- 1) dostępu do treści danych na podstawie art. 15 RODO;
- 2) sprostowania danych na podstawie art. 16 RODO;
- 3) usunięcia danych na podstawie art. 17 RODO jeżeli:
 - a) wycofasz zgodę na przetwarzanie danych osobowych;
 - b) dane osobowe przestaną być niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w których były przetwarzane;
 - c) dane są przetwarzane niezgodnie z prawem;
- 4) ograniczenia przetwarzania danych na podstawie art. 18 RODO jeżeli:
 - a) osoba, której dane dotyczą, kwestionuje prawidłowość danych osobowych;
 - b) przetwarzanie jest niezgodne z prawem, a osoba, której dane dotyczą, sprzeciwia się usunięciu danych osobowych, żądając w zamian ograniczenia ich wykorzystywania;
 - c) administrator nie potrzebuje już danych osobowych do celów przetwarzania, ale są one potrzebne osobie, której dane dotyczą, do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń;
 - d) osoba, której dane dotyczą, wniosła sprzeciw wobec przetwarzania – do czasu stwierdzenia, czy prawnie uzasadnione podstawy po stronie administratora są nadrzędne wobec podstaw sprzeciwu osoby, której dane dotyczą;
- 5) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych na podstawie art. 21 RODO, wobec przetwarzania danych osobowych opartego na art. 6 ust. 1 lit. e RODO;
- 6) cofnięcia zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody nie wpływa na przetwarzanie danych dokonywane przez administratora przed jej cofnięciem.

5. Podanie Twoich danych:

- 1) jest wymogiem ustawy na podstawie, których działa administrator. Jeżeli odmówisz podania Twoich danych lub podasz nieprawidłowe dane, administrator nie będzie mógł zrealizować celu do którego zobowiązują go przepisy prawa,
- 2) jest warunkiem zawarcia umowy. Jeżeli nie podasz nam swoich danych osobowych nie będziemy mogli zawrzeć i realizować z Tobą umowy,
- 3) jest dobrowolne i odbywa się na podstawie Twojej zgody, która może być cofnięta w dowolnym momencie

6. Przysługuje Ci także skarga do organu do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uznasz, iż przetwarzanie Twoich danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.

7. Twoje dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.

8. Administrator nie przekazuje danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowych.

Somianka, dnia

**SKIEROWANIE
NA ZABIEG ELEKTRONICZNEGO OZNAKOWANIA PSA
posiadającego właściciela
(znakowania mikroczipem identyfikacyjnym)**

dofinansowany w 50% w ramach „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania
bezdomności zwierząt na terenie gminy Somianka w 2026 r.”

Niniejszym kieruję psa zgłoszonego przez Panią/Pana:

Imię i nazwisko:

Adres zamieszkania:

Telefon (nieobowiązkowo):

na zabieg znakowania mikroczipem identyfikacyjnym, który wykonany zostanie w

.....

Informacje o zwierzęciu:

- płeć:

- wiek:

- umaszczenie:

- rasa / typ:

Zwierzę na zabieg doprowadzone i odebrane zostanie przez:

.....

Właściciel/ka zwierzęcia oświadczył/a, że zapoznał/a się z warunkami dofinansowania zabiegu przez
Gminę Somianka i zobowiązał/a się do opłacenia lekarzowi weterynarii pozostałych kosztów zabiegu
znakowania mikroczipem identyfikacyjnym.

.....
podpis Wójta lub osoby upoważnionej

**Oświadczam, że jestem właścicielem psa, którego dotyczy niniejsze skierowanie, oraz wyrażam
zgoda na wykonanie zabiegu elektronicznego oznakowania (znakowania mikroczipem
identyfikacyjnym) w ramach „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania
bezdomności zwierząt na terenie gminy Somianka w 2026 r.”.**

.....
Data i podpis wnioskodawcy

KLAUZULA INFORMACYJNA ochrona zwierząt

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/W – ogólne rozporządzenie o ochronie danych, informujemy, iż:

- 1) Gmina Somianka jest reprezentowana przez Wójta Gminy Somianka, z siedzibą: ul. Armii Krajowej 4, 07-203 Somianka
- 2) Informujemy że na mocy art. 37 ust. 1 lit. a) RODO Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych (IOD) – Panią Annę Pogorzelską, która w jego imieniu nadzoruje sferę przetwarzania danych osobowych. Z IOD można kontaktować się pod adresem mail: iod@somianka.pl

1. Twoje dane osobowe przetwarzane będą na podstawie:

- 1) art. 6 ust. 1 lit e RODO, kiedy dane są niezbędne do wykonywania zadań realizowanym przez administratora w interesie publicznym wynikających z zadań określonych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt
- 2) art. 6 ust. 1 lit a RODO na podstawie zgody. Zgoda jest wymagana, gdy uprawnienie do przetwarzania danych osobowych nie wynika wprost z przepisów prawa, np. podanie nr telefonu, adresu e-mail.

2. Twoje dane osobowe administrator może ujawniać odbiorcom, którymi są m.in.: Przychodnia Weterynaryjna, schroniska dla zwierząt, podmioty świadczące usługi telekomunikacyjne, pocztowe, bankowe, ubezpieczeniowe, jednostki organizacyjne administratora, które będą realizować jego ustawowe zadania, sądy, organy ścigania, podatkowe, notariusze, radcowie prawni, podmioty kontrolujące administratora oraz inne podmioty uprawnione do uzyskania Twoich danych osobowych, ale wyłącznie na podstawie obowiązujących przepisów. Twoja dane osobowe także będą ujawnione pracownikom i współpracownikom administratora w zakresie niezbędnym do wykonywania przez nich obowiązków.

Twoje dane osobowe możemy także przekazywać podmiotom, które przetwarzają je na zlecenie administratora tzw. podmiotom przetwarzającym, są nimi np.: podmioty świadczące usługi informatyczne oraz inne wykonujące wyspecjalizowane usługi, jednakże przekazanie Twoich danych nastąpić może tylko wtedy, gdy zapewnią one odpowiednią ochronę Twoich praw.

3. Twoje dane osobowe przetwarzane będą do czasu istnienia podstawy do ich przetwarzania, w tym również przez okres przewidziany w przepisach dotyczących przechowywania i archiwizacji dokumentacji i tak:

- 1) do 5 lat od dnia wykonania ostatniej czynności związanej z przetwarzaniem danych osobowych właścicieli i opiekunów zwierząt,
- 2) w zakresie danych, gdzie wyraziłeś zgodę na ich przetwarzanie, do czasu cofnięcia zgody, nie dłużej jednak niż do czasu, do czasu wskazanego w pkt. 1.

4. W związku z przetwarzaniem danych osobowych przez Administratora masz prawo do:

- 1) dostępu do treści danych na podstawie art. 15 RODO;
- 2) sprostowania danych na podstawie art. 16 RODO;
- 3) usunięcia danych na podstawie art. 17 RODO jeżeli:
 - a) wycofasz zgodę na przetwarzanie danych osobowych;
 - b) dane osobowe przestaną być niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w których były przetwarzane;
 - c) dane są przetwarzane niezgodnie z prawem;
- 4) ograniczenia przetwarzania danych na podstawie art. 18 RODO jeżeli:
 - a) osoba, której dane dotyczą, kwestionuje prawidłowość danych osobowych;
 - b) przetwarzanie jest niezgodne z prawem, a osoba, której dane dotyczą, sprzeciwia się usunięciu danych osobowych, żądając w zamian ograniczenia ich wykorzystywania;
 - c) administrator nie potrzebuje już danych osobowych do celów przetwarzania, ale są one potrzebne osobie, której dane dotyczą, do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń;
 - d) osoba, której dane dotyczą, wniosła sprzeciw wobec przetwarzania – do czasu stwierdzenia, czy prawnie uzasadnione podstawy po stronie administratora są nadrzędne wobec podstaw sprzeciwu osoby, której dane dotyczą;
- 5) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych na podstawie art. 21 RODO, wobec przetwarzania danych osobowych opartego na art. 6 ust. 1 lit. e RODO;
- 6) cofnięcia zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody nie wpływa na przetwarzanie danych dokonywane przez administratora przed jej cofnięciem.

5. Podanie Twoich danych:

- 1) jest wymogiem ustawy na podstawie, których działa administrator. Jeżeli odmówisz podania Twoich danych lub podasz nieprawidłowe dane, administrator nie będzie mógł zrealizować celu do jakiego zobowiązują go przepisy prawa,
- 2) jest warunkiem zawarcia umowy. Jeżeli nie podasz nam swoich danych osobowych nie będziemy mogli zawrzeć i realizować z Tobą umowy,
- 3) jest dobrowolne i odbywa się na podstawie Twojej zgody, która może być cofnięta w dowolnym momencie

6. Przysługuje Ci także skarga do organu do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uznasz, iż przetwarzanie Twoich danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.

7. Twoje dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.

8. Administrator nie przekazuje danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowych.